

ALEKSANDRA SWULIŃSKA-KATULSKA,
JOLANTA PRZYTUŁA
Akademia Rolnicza w Poznaniu

„RODZINA 2000 – SZANSA DOBREGO ŻYCIA NA WSI”

W październiku i listopadzie 1999 roku pracownicy Studium Wiejskiego Gospodarstwa Domowego Akademii Rolniczej w Poznaniu zrealizowali program szkoleniowy dla doradców Ośrodków Doradztwa Rolniczego, nauczycieli szkół rolniczych, rolników prowadzących gospodarstwa agroturystyczne i liderów społeczności wiejskiej z województwa Wielkopolskiego. Program ten był zaakceptowany i dofinansowany przez Wojewodę Wielkopolskiego. W zajęciach uczestniczyło 150 słuchaczy.

Przez zrealizowanie szkolenia „Rodzina 2000 – szansa dobrego życia na wsi” pogłębiono kontakty z mieszkańcami wsi. Rozpoznano także potrzeby w zakresie szkoleń zgłaszane przez jej mieszkańców. Szkolenia odbyły się w miejscowościach: Stara Łubianka, Marszew, Sielinko (zajęcia w Pięchowie), Kościelec i Leszno (zajęcia w Bojanowie).

Tematyka zajęć

Uwarunkowania psychosocjologiczne życia na wsi:

- Przewycięzanie oporu przed zmianami (ze zwróceniem uwagi na zmiany związane z restrukturyzacją polskiej wsi);
- Problem bezrobocia a turystyka wiejska, integracja społeczności wiejskiej;
- Racjonalne gospodarowanie zasobami materialnymi:
 - a) wybór produktów na rynku;
 - b) opracowywanie budżetów domowych;
- Partnerstwo w rodzinie wiejskiej;
- Propagowanie kultury i tradycji regionu - umiejętność wyeksponowania atutów własnego gospodarstwa.

Zagrożenia zdrowotne i społeczne:

- Alkoholizm;
- Narkomania;

- Zakażenia HIV oraz zachorowania na AIDS;
- Stres jego rola oraz metody łagodzenia skutków nadmiernego stresu;
- Otyłość, anoreksja, bulimia;
- Wypadki i choroby w domu i przy pracy w rolnictwie;
- Świadome rodzicielstwo;
- Rola higieny w procesie przygotowywania żywności;
- Żywnienie wobec zagrożeń ekologicznych i zdrowotnych.

Cele i efekty szkolenia

Przez zrealizowanie programu osiągnięto następujące, założone wcześniej cele:

- zachęcono do przezwyciężenia oporów przed zmianami przez wyjaśnienie mechanizmów psychologicznych,
- wykazano potrzebę i sens prowadzenia ksiąg budżetowych i planowania wydatków,
- wskazano na możliwość poprawy jakości życia na wsi poprzez rozwijanie turystyki wiejskiej, integrację środowiska, pobudzenie własnej inicjatywy i przedsiębiorczości, umiejętności wyeksponowania własnego gospodarstwa i regionu,
- zapoznano uczestniczki szkoleń z problematyką uzależnień, z położeniem nacisku na rozpoznanie pierwszych, niepokojących sygnałów świadczących o tym, że dziecko może brać narkotyki,
- omówiono zagrożenia zdrowotne i społeczne oraz wskazano jak ich unikać lub minimalizować skutki,
- nauczono słuchaczy metod planowania poczęć,
- zapoznano uczestników szkolenia z zasadami udzielania pomocy doraźnej w nagłych wypadkach i zachorowaniach,
- omówiono rolę higieny w życiu codziennym, ze szczególnym naciskiem na higieniczne obchodzenie się z żywnością.

Efektom szkolenia było:

- uświadomienie zagrożeń zdrowia,
- uczulenie rodziców na niepokojące objawy u dzieci i młodzieży związane z przyjmowaniem i uzależnieniem od środków narkotycznych,
- przekonanie słuchaczy do przełamywania stereotypów funkcjonujących w rodzinie wiejskiej w zakresie partnerstwa, planowania dietetyki rodziny i żywienia,
- uświadomienie uczestnikom szkolenia konieczności zmian w sferze społeczno-ekonomicznej kraju, mających wpływ na jakość życia na wsi oraz wskazanie na sposoby przełamywania oporów co do tych zmian,
- przekonanie słuchaczy do podejmowania nowych inicjatyw,

- wskazanie, że wieś zajmuje ważne miejsce w polityce społecznej, edukacyjnej i kulturalnej kraju,
- uaktywnienie przedstawicieli środowiska wiejskiego przez czynne włączanie się do dyskusji.

Wnioski

Szkolenie zostało przeprowadzone zgodnie z założonym harmonogramem i spełniło oczekiwania słuchaczy co do doboru tematów i sposobu przekazywania treści (wyniki ankiety).

Wyciągnięto następujące wnioski z przeprowadzonych szkoleń:

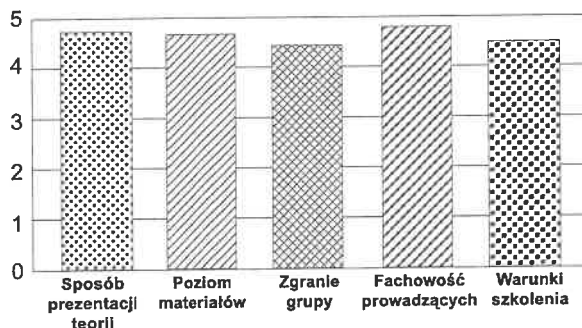
- wskazane byłoby poszerzenie tematyki i objęcie szkoleniem większej liczby uczestników (wyniki ankiety).
- środowisko wiejskie oczekuje szerszej informacji o kierunkach przemian na wsi, aby łatwiej było zrozumieć i zaakceptować zmiany, które są nieuniknione.
- należałoby zachęcić do udziału w tego typu szkoleniach mężczyzn - takie były sugestie uczestniczek.
- konieczna jest edukacja mieszkańców wsi w zakresie współczesnego gospodarstwa domowego, czego dowodem jest liczny udział i duże zainteresowanie szkoleniem “Rodzina 2000 - szansa dobrego życia na wsi”.

Ankieta oceny poziomu szkolenia

W ostatnim dniu szkolenia 131 osób wypełniło ankietę oceniającą poziom szkolenia, jej wyniki przedstawione są poniżej:

1. Oceny - skala 1 do 5 (średnie)

- sposób prezentacji teorii - 4,79 (107x5, 21x4, 3x3);
- poziom materiałów - 4,74 (90x5, 25x4, 1x3, 1x2);
- zgranie grupy - 4,42 (82x5, 39x4, 9x3);
- fachowość prowadzących - 4,87 (114x5, 17x4);
- warunki w jakich odbyło się szkolenie - 4,49 (84x5, 42x4, 5x3);

2. Czy szkolenie spełniło Twoje oczekiwania? Dlaczego? (131 odpowiedzi tak)

Najczęściej powtarzające się uzasadnienia:

- tak, bo pogłębiłam moją wiedzę,
- tak, bo dowiedziałam się dużo nowych rzeczy,
- wiedza zdobyta na zajęciach przyda mi się na użytek mojej rodziny,
- ciekawie zaprezentowane tematy pozwolą na dostosowanie się do potrzeb,
- współczesności wiedza teoretyczna popierana przykładami pozwoli na zrozumienie i inne spojrzenie na omawiane problemy,
- łatwiej jest mi rozumieć przemiany dokonujące się na wsi,
- tak, bo prowadzący byli bardzo zaangażowani w realizację tematów,
- zagadnienia i problemy poruszone podczas szkolenia były bardzo ciekawe.

3. Silne i słabe strony szkolenia (najczęściej powtarzające się argumenty)

silne strony szkolenia	słabe strony szkolenia
• bardzo dobre przygotowanie wykładowców • przystępny sposób prezentacji teorii • komunikatywność • poruszanie aktualnych problemów • miła atmosfera • dostosowanie treści tematów i sposobu ich przekazywania do poziomu grupy • przyjaźnie nastawieni prowadzący • aktywizowanie grupy • dużo przykładów „z życia” • możliwość dyskusji	• zbyt mało czasu na niektóre tematy • zbyt mała ilość osób objętych szkoleniem • zbyt mało tego typu szkoleń na wsi • brak materiałów, które można byłoby przekazać innym • brak mężczyzn na szkoleniach – rodzina to także mężczyzna • zbyt duża odległość od miejsca zamieszkania do miejsca szkolenia

4. Czy polecilibyś to szkolenie innym osobom? (131 odpowiedzi tak)

- tak, bo wszystkim jest potrzebna wiedza o rodzinie i problemach jej dotyczących,
- tak, bo mało wiedzy z tematyki objętej programem dociera na wieś,
- powinno na tego typu szkolenia trafiać więcej osób młodych,
- ciekawa problematyka,
- tematy poruszone na szkoleniu dotyczą każdego,

- tak, powinni w takich szkoleniach brać udział wszyscy pracownicy ODR-ów, pracownicy opieki społecznej, całe rodziny wiejskie – mężczyźni,
- wszyscy powinni być świadomi w problematyce objętej szkoleniem,
- takie szkolenia powinny być prowadzone w szkołach,
- materiały ze szkoleń będą mogły wykorzystać w swojej pracy zawodowej,
- ciekawe potraktowanie tematów,
- dużo ciekawych informacji,
- tak, bo wiedza teoretyczna była poparta przykładami,
- wykładowcy w sposób zrozumiały przedstawili aktualne problemy.

Biorąc pod uwagę wyniki ankiety uważamy, iż założone cele szkolenia zostały spełnione. Wszyscy uczestnicy uznali je za przydatne i potrzebne.

Wskazano również na konieczność szerszego propagowania omawianej tematyki w większym zakresie godzinowym, dla szerszej rzeszy środowiska wiejskiego (ludzi młodych, rodzin, mężczyzn). Wysoko oceniano przygotowanie i fachowość prowadzących oraz sposób prowadzenia szkolenia. Wielu uczestników wykazywało zaangażowanie podczas dyskusji, co świadczyło o dużym zainteresowaniu i zrozumieniu prezentowanej tematyki. Zapotrzebowanie na tego typu szkolenia jest duże i przynajmniej część tematów powinna być realizowana w gminach, aby uczestnicy nie tracili dużo czasu na dojazdy do odległych o kilkadziesiąt kilometrów ODR-ów.